

V Ljubljani, v sredo, dne 17. aprila 1907.

Leto XXX.

Velja po pošti:
 za celo leto naprej K 26.—
 za pol leta " 15.—
 za četr leta " 650
 za en mesec " 220

V upravnosti:
 za celo leto naprej K 20.—
 za pol leta " 10.—
 za četr leta " 5.—
 za en mesec " 170

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vražajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod

Volivni boj.

DR. SUSTERŠIČ V LEVOVEM BRLOGU.

(Porocilo iz Logatca.)

Liberalizem, ki je še pred dobrim desetletjem gospodoval v malone vseh notranjskih občinah, propal je skoro povsodi. Le v obeh logaških občinah je še idilično životaril. A nedeljska shoda S. L. S. sta prebila led — logaška liberalna trdnjava se maje in dne 14. maja tekočega leta bode pala.

V Gorenjem Logatcu.

Shod v Gorenjem Logatcu se je vršil ob 3. uri populon. Sklicalo ga je »Katoliško politično društvo« v Ljubljani. Društveni predsednik dr. Šusteršič, ki je sam prihitek iz Ljubljane, otvoril shod, pozdravil navzoče volivce in v kratkih potezah nariše nekatere točke programa S. L. S. Vseh volivcev se je zbralno nad 100. Navzoči nasprotniki — deloma idrijski socialisti, deloma logaški liberalci — so skušali shod motiti, toda dr. Šusteršič jih je zavrnal tako energično, da jim je šumelo v ušesih. Za dr. Šusteršičem govoril je kandidat Gostinčar, ki je razvil svoj program. Nato se oglasi socialist Kristan iz Idrije, ki je grajal carino na govejo živino. Navzoči kmetje so mu burno ugovarjali in izjavili, da takega govornika ne poslušajo več. Dr. Šusteršič je mirel in opetovan pozival Kristana, naj kratko označi svoje stališče, ko vidi, da ga ljudstvo poslušati noče. Ko Kristan kljub opetovanim pozivom predsednika dr. Šusteršiča le ni hotel skrajšati dolgoveznih izjavjanj, ki so meneke volivce čedalje bolj razburjal, je predsednik zbor vprašal, če hoče Kristana še poslušati. Vzdignilo se je 18. rok za Kristana — liberalci in socialisti — vsi ostali pa so pri protiglasovanju dvignili roke za to, da se Kristanu vzame beseda. Vsled tega sklepa je predsednik Kristanu vzel besedo in nato dal na glasovanje vse tri kandidature: Gostinčarjevo, Grudnovovo in Kopačevovo.

Za Gostinčarjevo kandidaturo je glasovala ogromna večina. Za Grudnovo se je vzdignilo 16. rok, za Kopača pa dve roki, ker je Kristan sam pozabil vzdigniti zanj svojo desnico ali levico — kar je vzbudilo viharno veselost vseh navzočih. Liberalci (»neodvisni kmetje«) in socialisti so na to osramoceni zapustili shod — vsi ostali volivci so se z velikim navdušenjem izrekli za S. L. S. Z viharnimi živio-klici na presvetlega cesarja ki je dal ljudstvu splošno in enako volivno pravico, se je ob pol 5. uri zaključil shod, ki ostane velepoimenljiv za nadaljni politični razvoj Gorenjega Logatca.

V Spodnjem Logatcu.

Shod v Spodnjem Logatcu je bil napovedan na 5. uro. Že preje je bila prostrana

dvorana pri Kokolovcu polna zavednih doljenjogaških volivcev. V dveh postranskih prostorčkih, do kojih so bila vrata dvorane odprta, so se zbirali liberalci in socialisti — prvi pod komando doljenjogaškega župana Muleya, kojemu so se vidno hlače tresle za županski stolec. O jerum, Jerum, — kje je nekdajna slava logaškega liberalizma, tako si je moral misliti oče župan, ko je gledal ponosne, moške postave doljenjogaških volivcev, ki se naenkrat niso nič več zmenili zanj, temveč nestrpno pričakovali — voditelja S. L. S., dr. Šusteršiča, ki je bil kot predsednik »Katoliškega političnega društva« v Ljubljani sklical shod.

Dr. Šusteršič pride točno ob 5. uri in v imenu katoliškega političnega društva takoj otvoril shod. Dvorana natlačeno polna. Njegov govor se posluša z napeto pozornostjo, — semtretje ga prekine navdušeno odobravanie. Vidi se globok vtisek govornika na zbrane volivce. Iz postranskih prostorčkov se čuje semtretja kak medklic. Toda »Ven ž njim!« zaori takoi množica zavednih 200 mož in se obrne proti kajtivju miru. Liberalci in socialisti se imajo le dr. Šusteršič zahvaliti, ki je ljudstvo miril, — da niso bili teperni. Dr. Šusteršič je končal svoj govor med viharnim odobravanjem in podal besedo kandidatu S. L. S. g. Gostinčarju. Komaj je ta pričel govoriti, pričeli so ga liberalci motiti z neumnim medklici. Na to je množica slednjič zgubila potrpljenje, usula se je proti postranski sobici zoper liberalce, koje je zastražila žandarmereja. Nastal je silen vrišč. V tem hipu prihiti iz liberalne sobice župan Muley v dvorano proti vladnemu komisariju, ki je stal poleg dr. Šusteršiča — za zbeganim Mulejem dva žandaria z nasajenim bajonetom. Kaj se je zgodilo? Junaški župan je bridko tožil, da ga je nekdo »zabodel« z dežnikom in vpiil: »Shod se mora razpustiti!« Dr. Šusteršič stopi pred njega in ga vpraša: Kdo pa ste? Muley: »Jaz sem župan.« Dr. Šusteršič: »Lep župan, ki ljudi hujski! Vaša dolžnost je bila vaše somišljenike zunaj miriti, ne pa hujskati. Sramota! Kot predsednik shoda vam zapovem, da se s shoda takoi odstranite!« In dr. Šusteršič je dal svojim besedam potreben povdarek z roko — na kar je med velikanskim navdušenjem zbranih volivcev doljenjogaški župan hitel iz dvorane.

Obnašanje nasprotnikov je več zaledlo, kot bi mogel načelni kandidatni govor. Dr. Šusteršič stopi na predsedniški prostor in zapovije s stentorskim glasom: Kdo je za S. L. S., nai vzdigne roko! Dvesto rok se dvigne, klobuk se vihte in živio-klici zaore po dvorani, kakoršnih še Dol. Logatec ni slišal. Pet minut so trajale navdušene, burne ovacije za S. L. S. — Bil je vihar, ki je pretresal Kokolovčevi hiši. Nemi in bledi kakor zid so stali liberalci v koto postranske sobice — kaj tacega niso pričakovali. Čutili so, da je njih ura-

bila. Polom logaškega liberalizma je bil popoln.

Med velikanskim navdušenjem je dr. Šusteršič zaključil shod in se podal na kolodvor, ker je odpotoval z brzovlakom ob polu 7. uri proti Semetu. Kandidat g. Gostinčar pa je še nadalje ostal med svojimi volivci.

Ko je dr. Šusteršič odhajal, prial mu je Dolenji Logatec navdušene ovacije. Med viharnimi, navdušenimi živio-klici ljudstva se je odpeljal na kolodvor. Liberalci ni bilo nikjer videti. — Za Dolenji Logatec je bil zgodovinski dan. Sadove bode vsak spoznal dne 14. maja.

Nobenega dvoma ni, da so liberalci v zvezi z idrijskimi socialnimi demokrati nameravali oba shoda razbiti, da so logaški liberalci nameravali še hujje — saj so popreje v »Slovenskem Narodu« povedali, kaj da so pravzaprav kanili storiti.

Toda vsled moške zavednosti Logatčanov bili so nasprotniki poraženi na celi črti, sramotno poraženi.

Značilno je, da je v svrhu razbijanja dr. Šusteršičevih shodov postal izvršilni odbor liberalne stranke — »dohtar« Chama v Logatec. Na shodih ga sicer nikjer ni bilo videti — delal je zahrnbo, ker se je bal približati se našim zavednim možem. Le ko je videl, da je dr. Šusteršič šel sam na kolodvor v spremstvu enega znanega logaškega somišljenika — je dobil toliko poguma, da je na kolodvoru skozi vrata pogledal na peron. Toda strah in groza! — na peronu vidi dva žandaria. Brzo potegne nazaj svojo glavo in se zgubi — — poln »prijetnih« spominov na »lepšo« preteklost.

Liberalni stranki povemo, da se ji bodo stroški njenega zadnjega poskusa, vzdružati se v Logatcu na površju, silno slabo splačali.

Ljudstvo je nad vse navdušeno za »S. L. S.« in komaj čaka 14. majnika, da bode dalo z glasovnicami v roki duška svojemu prepričanju.

X X X

Iz Logatca se nam še piše:

Ljudstvo je tako ogorčeno nad županom Mulejem. Zmirom se je hlinil miroljubnega, ob shodu pa je prišel nemir delat s svojimi kompanjoni h Kokolovcu. Ko se je že navečišči hujski, pa pride pred predsednika našega zborovanja z dvema orožnikoma in v zasmeh postave v varstvo svobode hoče razpustiti shod. Na vsak način je mož s tem postopanjem zaslužil najstrožjo kazen, ki jo določa postava. In mi volivci »S. L. S.« zahtevamo, da se vsak tak predrež postavi pred sodišče. Zahtevamo, pravimo, da bo dosti glasno. Liberalna moč pri nas je zlomljena. Ločitev na vseh poljih se samaobsebi hitro vrši. »Dr. Šusteršič in Gostinčar morata bežati« so raznašali liberalci po Ljubljani. A se je obrnilo. Bežali so liberalci in demokrati. A krivi

so sami. Ljudje so bili do skrajnosti mirni. A ker so nasprotniki le vedno hujskali in motili govornike ni bilo drugače, kakor da so se jim podomače pokazale diri. Kdor išče, tudi najde. Naši so zdaj, kateri so še kaj omahovali. Divja surovost liberalcev jih je odbila. Kričači naj ostanejo le sami zase!

DVAKRAT BLAMIRANA STRANKA IDRIJSKIH IN LJUBLJANSKIH LIBERALCEV.

Iz Žirov. Take blamaže, kot so jo doživeli Grudnovi v nedeljo, dne 14. t. m. v Žireh, mislim, da ne bodo več doživelji, zato, ker se večje blamaže doživeti ne more. Z velikim pomponom so bobnali na shod ter v sotočju populne nabili lepake, ki so vabili k Petronu na političen shod po 10. maši, h Katri pa popoldne na razgovor glede železnice. Ob 11. se je zbral vsled agitacije naših, kakih 200 mož — samo pristašev S. L. S., razen nekaj liberalcev in nekaj demokratov. Vedeli smo naprej, da bodo moralni liberalci sramotno oditi; zato smo poskrbeli za mnogobrojno občinstvo, ki je imelo biti priča njihove blamaže. Ob četr na 12. otvoril idrijski notar dr. Pegan zborovanje. Navzoč je bil tudi »neodvisni« Premerštajn in še neki odvisni ali neodvisni (?) Dragotin Hribar. Takoj po prvih notarjevih besedah se prične burno ugovarjanje in klici »Živio Gostinčar!« Notar govoril nekaj časa, večkrat prekinjen, razburjeni »živio« za Gostinčarja vedno boli narašča. Idrijski gospodje se spogledajo med seboj in notar Pegan, predno je končal svoje poročilo in predno nam je mogel svojega Grudna dostojo predstaviti in priporočiti — zaključi shod. Idrijski gospodje vstanejo in se odstranijo. Mnogi naši mož jih napravijo špalir in klicajo za njimi: Zmaga je naša! Idrijski gospodje so gotovo mislili, da se bodo množice sedaj razšle. Toda ne! Kaplan Perko prevezame predsedstvo in otvori, burno pozdravljen, drugi shod — shod S. L. S. Pojasni zadevo glede Grudna, zoper katerega osebno nič nima, ampak to je dovolj, da Grudna priporočajo »Narodovci«, idrijski notarji in prisnici liberalci. Gruden je torej kandidat liberalne stranke in hoče nočes, ako bi bil izvoljen, bi moral delati po programu te stranke. Ta stranka pa je vzel v svoj program brezversko Šolo, ločitev zakona in je očito zagovarjala cerkveni rop na Francoskem. To je dovolj, da vemo, s kom imamo opraviti. Žirovski farani — bodite že iz Žirovske ali dobrovrske strani — kar vas je dobrih, združite se pri prihodnjih volitvah in rešite čast fare, da ne bo še nadalje znana po svetu kot liberalna. Na sv. Florijana dan na shod, ki ga bodo priredili Gostinčar, Šukle, Stanonik v Žireh pri Tinetu. Burni živio-klici so spremali kapelanov govor. Ugovarjalo je le nekaj liberalnih petelinčkov, ki niti toliko niso starci,

»Kaj! Kje?« je zakričal Windibank. Obledel je kot zid in se sušal na vse strani kot miš v pasti.

»Le ostanite mirni, gospod Windibank,« je dejal Holmes prijazno. »Izviti se ne morete. Stvar je jasna kot na dlanu in napravili bi mi slab poklon, če bi trdili, da mi ni mogoče rešiti tako príproste zagonetke. Blagovolite se, da se nadalje pomeniva.«

Ves potrt je sedel najin gost in pot mu je stal na čelu, »Ničesar se mi ne more zgoditi,« je s silo izpregovoril.

»Zal, da ne. Toda med nami rečeno, tako brezrčne, krute in sebične podlosti, gospod Windibank, še nisem doživel. Poslušajte me, da vam jaz povem vso nakano od začetka do konca — in le če se zmotim, me opozorite.«

Popolnoma brez volje je sedel mož na stolu z globoko povešeno glavo. Holmes se je naslonil na svoji sedež in z rokama v žepu je govoriti bolj sam s seboj, kot z nama.

»Mož vzame v zakon ženo, ki je mnogo starejša od njega, zaradi denarja. Dokler je běti pri hiši, ima tudi pravico uživati njen premoženje. Z ozirom na razmere je bila dotična svota precejšnja ter bi se težko pogrešala če bi odpadla. Hčerka, dobro in prikupljivo bitje z dobrim srcem, bi gotovo ne ostala ljubezni nedostopna. Pričakovati je bilo gotovo, da se bode kmalu kdo oglasi za njen roko že vsled tega, ker je imela nekaj dohodkov in bila čedne vnašnosti. Možitev pa bi bila za očma izguba letnih sto funтов, zato se je odločil, da jo prepreči. Toda kako? — Najpoprej jo je treba prikleniti na dom in ji prepopovedati hoditi v družbo mladih ljudi, zlasti

LISER.

Spretna prevora.

Angleški spisal C. Doyle.
(Konec.)

Naslednji dan sem imel mnogo posla z nekim bolnikom, ki je imel nevarno bolezni. Šele okrog šeste ure zvečer mi je bilo mogoče peljati se k svojemu prijatelju v bakersko ulico. Bal sem se, da pridevam prekasno in da budem zamudil rešitev zagonetke. Sherlock Holmes je bil še sam. Na pol drenaje ležal je v naslonjaču. Okrog njega je ležalo polno steklenic, cevi in posodic; ostri duh po raznih kislinah je pričal, da se je baval s kemičnimi preiskavami. To mu je bil namreč tako pričudilen posel.

»Ali se ti je rešitev posrečila?« vprašal sem ga takoj, ko sem vstopil v sobo.

»Da. — Bil je žveplenokisl baryt.«

»Ne, ne — jaz menim včerajšnjo uganko.«

»A tako, ono! Mislit sem na razkrojeno sol. — Zagonetnega ni na oni stvari prav ničesar, četudi sem včeraj o nekaterih stvareh trdil, da so zanimive. — Zal mi je edinole to, da sleparju nobeno sodišče ne more do živega.«

»Kdo pa je bil in kaj je nameraval s tem, da je zapustil gospico Sutherland?«

Nisem še dobro izgovoril in Holmes mi niti odgovoril ni mogel, kar so se začuli na

hodniku koraki in je v tistem hipu nekdo potkal.

»To je Windibank, gospicin očem,« mi je natihem odgovoril Holmes. — »Pisal mi je, da pride ob šestih k meni. — Naprej!«

Prišlec je bil krepek mož pri tridesetih letih, gladko obrit; v obraz je bil rumenkast, rjavje oči živahne in pogled oster. Obnašanja je bil prikupljega, skoro ponižnega. Ozrl se je vprašajoče na nizu, odložil svoj s svilo podloženi klobuk na mizo in se z lahim poklonom vsesel na ponujeni mu stol.

»Dober večer, gospod Windibank,« ogorbil ga je Holmes.

»Menim, da ste tole s pisalnimi stroji pisan pismo, z katerim ste me o svojem prihodu obvestili, pisali sami.«

»Res je. — Skoro sem se bal, da sem se zakanil, toda čez čas nisem sam gospodar. — Obžalujem, da vas je gospica Sutherland nadlegovala s to malenkostjo: — najbolje je, da se umazano perilo pere doma. Prišla je popolnoma proti moji želji in volji. Gotovo ste opazili, da je mlada dekleka precej razburljiva, strastne narave, in kar

da bi volivno pravico imeli, in pa nekaj socijalnih demokratov. Besedo dobita dva demokrata iz Idrije (Kogej in Stravs), ki sta govorila še dovoli mirno in napadala seveda bolj Grudna nego Gostinčarja, zato ker sta vedela, kakošen veter vleče po dvorani. Govori naposlед tudi priprost kmet iz Žirovskega vrha (Kralj), ki povdara, da so vsi stanovi potrebeni in da se ima poslanec, ki bo izvoljen, ozirati na vse stanove in ne pozabiti zlasti hribovskega kmeta. Peternej iz Žirov povdara, da je ravno S. L. S. osnovana po tem načelu, da zastopa interes vsega ljudstva, torej vseh stanov. S tem je bilo zborovanje zaključeno.

— Popoludne po krščanskem nauku so isti gospodje z ljubljanskim županom Hribarem imeli zborovanje pri Katri. Rekle se je, da se bo razgovarjalo o železnicni. A izpregovorilo se je o železnicni samo 10 besedi — drugo je bila liberalna agitacija. In zgodilo se je tudi Hribarju kakor idrijskemu notarju: moral je zaključiti shod ter se umakniti.

Drug shod je otvoril idrijski demokrat Stravs, ki pa vsled tega, ker so bile na shodu zastopane tri stranke, vsaka v obilnem številu, ni mogel govoriti, in je bilo vsled tega tudi to zborovanje kmalu zaključeno. — Kljčemo sedaj vsem zavednim žirovskim občanom: V boju za naše svetinje, proč od takih, ki imajo samo ob volitvah sladka usta za nas, drugače nas pa ne pozna. Zdramimo se, kar nas je dobromislečih na obeh straneh in verjemimo že enkrat, da se v današnji politiki gre za verske svetinje, za tisto vero, ki nas je je učila naša mati in ki so jo verovali naši očetje. Toliko podpor smo potrebeni, žirovski občani, in prišel bo čas, ko nam bo treba pomoći poslancev. Izvoljeni bodo tako kot tako le naši poslanci. Toda, ako žirovska občina ostane trdovratna in ako bo naš poslanec postal v Žireh v manjšini (kar pa ni verjetno), potem bo vsa stranka naših poslancev merila z mero, s katero se ji bo odmerilo. Torej pokonci, dokler je še čas.

(Gostinčarjev volivni shod v Preserju) dne 1. aprila t. l. je tako razdražil žive našemu narodnonaprednemu nadučitelju g. Avgustu Korbarju, da nima od onega časa nobenega miru več. Imenuje ga sicer shodek, a ta shodek mu je vendar tako imponiral, da je smatral za nujno potrebo izbruhati vso svojo narodno-napredno oliko nad ubogim grešnim »Slovenčevim« dopisnikom. Posebno drugi dopis v »Slovenskem Narodu«, v katerem naš napredni nadučitelj s svojim imenom potruje očitne neresnice in obrekovanja prvega »Narodovega« dopisa kot nepristransko resnico, se mu je menda zdel tako eminentne važnosti, da je tozadevni »Narod« v svoji velikodusnosti naročil tudi za župni urad v Preserju, za kar se mu podpisani prav lepo zahvaljujem. Vendar pa ga milo pomilujem, ako si je domišljeval, da bom morda izrodek njegove razdražene fantazije shranil v župnem arhivu v večni spomin njegovega naravnega delovanja v Preserju. Ne, kaiti marširal je naravnost v peč s sobotnim »Narodom« vred. — Ravnaprav, ko je začelo vsled dolge zime letos drv primanjkovati! Toda šalo na stran! Tu se gre za razjaljeno narodnonapredno čast — »Slovenčev« poročevalec o našem shodu je namreč v svojem poročilu dejal, da je g. Korbar za časa shoda stal na gnojnem kupu kakor kak domač petelin in je doživel blamažo. Temu nasproti — čuje, g. Korbar! — izjavljaj jaz kot očividna priča resnici na ljubo in v zadoščenje vaše razjaljene časti, da ni res, da bi bili vi za časa shoda stali na kupu gnoja in se obnašali kakor kak domač petelin. Res pa je, da ste stali pri vratih šupe in prav pridno zažigali in kadili cigarete. A ko to konstatujem, da rešim vašo narodnonapredno čast, bodite uverjeni, da tega ne storim zato, kakor da bi morda jaz o vas in tistem petelinu na gnoju v »Slovenca« poročal, ampak

edinole zato vam odgovarjam, da ne boste iskali v duhovskem talarju dotočnega »Slovenčevega« dopisnika, nad katerim ste izlili vse svoje olikano znanje. Še nikoli v svojem življenju nisem koga napadal po časniki in tudi v tem slučaju imam popolnoma čisto vest. Ker pa tudi moj gospod kapelan nosi talar in bi potem utegnili sumiti njega, izjavim tudi v njegovem imenu, da ni on v nobeni zvezi z dotočnim »Slovenčevim« poročilom. Slavno uredništvo »Slovenca« pa uljudno prosim, da to izjava potrdi. (Potrjujemo! Ur.) Iščete torej v svoji gala-pisavi tistega »dopisuna«, kjerko ga hočete, le pri nas ne! Vi, g. Korbar, imenujete »Slovenca« lažnivo časnarsko cunjo in njegovega dopisnika podlega lažnika in hinavca. A v isti senci trdite tudi, da je »Slovenski Narod« poročal o shodu nepristransko, t. j. golo istino, kaj ne da? In ker ste to tudi izrečno potrdili s svojim podpisom, ste nam prvič storili veliko zabavo, drugič pa si pred našim dobrim ljudstvom sami vzeli tisto čast, katero sem vam ravnokar hotel ohraniti. Začaj, le poglejte! V »Slovenskem Narodu« je čitati, da je g. kaplan pri blagoslovjanju velikonočnega »žegna« po hišah na vsako košaro vrh jaje in klobas položil tiskano vabilo na shod ter potem vse skup blagoslovil. Ali vi verjamete to? Če, potem proč z vašim, vam tako priljubljenim pristavkom »napredni«; začaj najbolj zabitij človek tega ne more verjeti. O meni se poroča, da sem na pričnici razbijal in se rotil, kakor konjški mešetar, naj pridejo vsi po maši na shod, da rešijo križ. Tudi to je čista, navadna neresnica. Kako, vprašam vas, bi bil neki mogel na pričnici razbijati in se rotiti, ko še na njej bil nisem. To potrdi vsa župnija, ki je bila radi velikonočne procesije po večini navzoča. Torej res vsa »čast« vam, ki greste tako očitne neresnice in budalosti potrejati s svojim narodnonaprednim nadučiteljem Avgustom Korbarjem v »Slovenskem Narodu«. Konjški »mešetar« le ohranite za-se; imate več prilike tak posel opravljati, kakor jaz, ki bi si pri tem delu še — »likofan« ne zasluzil. Dalje poroča »Narod«, da je Gostinčar govoril o poljskem zajcu. Grozovito ste morali nategovati svoja napredna ušesa, če ste to slišali, o čemur Gostinčar sploh niti besedice ni znil. Vi trdite dalje, da je bilo k večjemu 150 volicev na shodu in od teh komaj polovica roko vzdignila za Gostinčarja, četudi sta kaplan in župnik stala vsak na eni strani in upala vplivati na volice s svojo navzočnostjo. Koliko rok se je vzdignilo za Gostinčarja, ne vem; to pa vem, da je bila navdušeno sprejetia njegova kandidatura. Zakaj pa o tem nočete nič vedeti, koliko jih je bilo proti. Vam bom pa jaz povedal: 5–7 samo. Kako to? Po vašem mnenju menda zato, ker sva bila s kaplanom navzoča. Ali ste naivni! Kaj imate vi naše razsodne, pametne može za šolsko deco, ki bi bila res zmožna dati se oplašiti komu? Svobodno vam. Jaz ne, ker vem, da niso bojazljivi otroci, ampak resni, značajni in verni može, ki bodo to svojo vernost in možnost tudi vam nasproti znali pokazati na volišču. Končujem; le to vam še priporočam, da če boste še kaj po časopisih pisali, isto dostojne storite. Sicer pa vam povem, da je to moja prva in zadnja časnarska polemika z vami. Na svidenje 14. maja. —

Matija Gerzin, župnik.

(Sladka gora pri Smaru.) Na volivnem shodu dr. Korošca, ki se je vršil 14. t. m., po ranem svetem opravilu ga je blizu 200 mož katoliškega prepiranja pazljivo poslušalo in ga z navdušenjem sprejelo za svojega kandidata. Samo en »neodvisen« kmet in en »štajercijanc« sta na hodniku v bratovski slogi in onemogli jezi nekaj godnjala. Žal, da je bila ravno za tisto uro sklicana seja občinskega zastopa in krajnega šolskega sveta.

(Liberalni shod na Studencu) je bil minolo nedeljo popoldne. Postojski Arko je govoril o kmečkem vprašanju, kakor se je naučil iz poročil naših katoliških shodov in iz

»Domoljuba«. Predstavljal se je tudi liberalni kandidat Dekleva, ki je govoril o »žlindri«, katera mu sili v nos. Tudi moralna propalost mu je ušla z jezika; mislil je menda na svojo stranko, ki tiči v blatu. Gospod Dekleva, mi vstajamo in vas je strah. Še noben liberalec ni bil prijatelj kmeta, gotovo tudi »neodvisni« liberalci niso. Arko in Dekleva se bodela še prepričala, da celo v Postojni nimata dosti somišljenikov, ker ju ljudje dobro pozna.

(Shod v Smartnem pod Smarno goro.)

Gorje dr. Susteršiču, demokrat Petrič ga bo vrgel. V Nederlu popol, je imel shod v Smartnem v gostilni Jakoba Štrukeli. Z veliko težavo je dobil ta zborovalni prostor, drugod je zastonj trkal. Zidar Jakob Štrukelj se ga je usmilil, pa ne radi demokraških idej, ampak radi zasluga. Krepe je dobil Petrič pod nos od navzočih tujih gostov, zakaj domačini so nalašč izostali ter se zbrali v gostilni g. Dermastja ter tam zborovali. Demokrat Petrič se je prepričal, da nima ničesar iskati pri nas.

(Stare v Škocijanu.) Kakor po mnogih fahrah leskovškega dekanata, se je tudi pri nas oglasil g. Stare kot neodvisni kandidat za državnozborske volitve. Shod je priredil v neki gostilni v Škocijanu, dasiravno je bil napovedan v Čučji mlaki, a dotični gostilničar se je menda branil dati lokal za njegov shod. Pri shodu nas je bilo navzočih celih 15 oseb, z njegovo soprogo 16. Razvijal je na dolgo in široko svoj program, kateremu je par mož glasno pritrjevalo. Ko je še začel povdarjati, da vero pusti na strani in da je sploh neodvisen od vsake stranke, začeli so glasno govoriti: »Barvo pokažite, da bomo vsaj videli, ali ste ptič ali miš. Ker poznamo neodvisne kandidate že izza prejšnjih volitev, zato hčemo dne 14. maja svoje glasove dati dr. J. Hočevarju, ki ga je priporočila S. L. S.

(V Trebnjem) je imel g. Stare pri Pavlinu shod brez predsednika. Zbranih je bilo nekaj radovednežev, katerim je kvasil neke stvari in naglašal, da je neodvisen, torej za nobeno stranko. Končno je vprašal: »Saj boste vsi zame glasovali?« Toda molčali so vsi, nihče ni vzdignil roke, ker so možje spoznali, da je najboljše, aka g. Stare ostane v svojem uradu.

(Volivni shod v Gornjem gradu.) Dne 14. aprila popoldan ob 3. uri je imel g. Robič volivni shod v Gornjem gradu, kjer je glavno gnezdo »Narodne« ali liberalne stranke okraja Gornji grad. Navzočih je bilo do 350 kmetov iz Gornjega grada in Nove Štife. Kandidatura g. Robiča se je enoglasno in navdušeno sprejela njegova kandidatura. Zakaj pa o tem nočete nič vedeti, koliko jih je bilo proti. Vam bom pa jaz povedal: 5–7 samo. Kako to? Po vašem mnenju menda zato, ker sva bila s kaplanom navzoča. Ali ste naivni! Kaj imate vi naše razsodne, pametne može za šolsko deco, ki bi bila res zmožna dati se oplašiti komu? Svobodno vam. Jaz ne, ker vem, da niso bojazljivi otroci, ampak resni, značajni in verni može, ki bodo to svojo vernost in možnost tudi vam nasproti znali pokazati na volišču. Končujem; le to vam še priporočam, da če boste še kaj po časopisih pisali, isto dostojne storite. Sicer pa vam povem, da je to moja prva in zadnja časnarska polemika z vami. Na svidenje 14. maja. —

Matija Gerzin, župnik.

(Sladka gora pri Smaru.) Na volivnem shodu dr. Korošca, ki se je vršil 14. t. m., po ranem svetem opravilu ga je blizu 200 mož katoliškega prepiranja pazljivo poslušalo in ga z navdušenjem sprejelo za svojega kandidata. Samo en »neodvisen« kmet in en »štajercijanc« sta na hodniku v bratovski slogi in onemogli jezi nekaj godnjala. Žal, da je bila ravno za tisto uro sklicana seja občinskega zastopa in krajnega šolskega sveta.

(Liberalni shod na Studencu) je bil minolo nedeljo popoldne. Postojski Arko je govoril o kmečkem vprašanju, kakor se je naučil iz poročil naših katoliških shodov in iz

izginil je o pravem trenotku. Sredstvo ni bilo novo: na eni strani v voz, na drugi vun. Tako menim, da se je vse zgodilo.« Windibank je med tem, ko je Holmes govoril, dobil zopet ravnotežje in prišel do sape. Vstal je in na bledem obrazu se mu je čitala porogljivost.

»Mogoče, da se je tako zgodilo, mogoče tudi ne, gospod Holmes,« je dejal: »ker pa ste vseskozi tako premeteni, vedite tudi, da sedaj ravnotežje v nasprotju z zakonom, jaz pa ne. Že ob početku nisem ničesar nezakonitega učinil, vi pa ste s tem, da ste zaklenili vrata, storili prestopek, ker ste mi vzel osebno prostost.«

»Zakon vam ne more ničesar, v tem imate prav,« je odvrnil Holmes ter odklenil in odpr vrata na stežaj; »in vendar je malokdo bolj zasluzil kazni, kot vi. Če ima mlađa mama kakega brata ali prijatelja, naj vam ta razbije bič na vaših plečih. Resnično!« je kričal ježe rdeč moj prijatelj, ko se mu je oni porogljivo zasmehal, »ni sicer moja dolžnost z ozirom na moje klijente, pa tudi ne navada, toda tam visi pasji bič in jaz sam . . .«

Hotel je sneti bič, toda predno je segel po njem, so se že izgubili glasovi možki krovov in njih odmey od stopnjic, hrupno so se zaprla vežna vrata in ko sva se ozrla skozi okno, videla sva, kako je letel James Windibank preko ceste, kolikor hitro so ga nesle.

»Hladnotrenut lopov!« je reklo Holmes, ko je smejoč se sedel v svoj običajni naslonjač. »Zločin na zločin bode slepar zakrivil, dokler ne bode storil kaj takega, kar ga bode spravilo v ječo. V marsikaterem oziru je bil ta dogodek zanimiv.«

»Jaz še sedaj ne razumem popolnoma razvoja tvojih izvajanj,« sem pripomnil.

»Tako od početka sem bil uverjen, da je moral ta Hosmer Angel imeti važen vzrok,

da je tako postopal. Uverjen sem bil pa tudi, da je bil edini človek, ki bi imel dobiček od tega, le dekličin očim. Okolnost, da se ta dva moža nista nikdar sešla, ampak se je pokazal prvi, ko je bil drugi odsoten, mi je dala dovolj povoda za slutnje. Ravno tako je bilo s temnimi očali, pritajenim glasom in ponarejenimi brkami. Moj sum je bil docela utrijen, ker je podpisal tudi ime s pisalnim strojem. To je bil dokaz, da ji je bila pisava docela znana. Vidiš li, kako vodijo vse podrobnosti z drugimi še neznatnejšimi vred do enakega zaključka.«

»Kako pa si dobil potem vse dokaze?«

»Ko sem bil storilcu na sledu, nič lažjega kot to. Vedel sem, kje je nastavljeno. Ko sem prečital tiskani opis osebe, izpustil sem vse, kar je bilo na njej ponarejenega in preoblečnega, brke, očala, glas, in prisil pri dotočni tvrdki pojasmila, če je med nastavljenimi ali potnikmi kdo, čevar opis bi se vjemal z navezenimi podatki. Ker sem opazil nekatere ponarjenosti, pričajenim glasom in pismih gospice Sutherland, prisil sem njenega očma pismenom, naj se potrudi k meni. Pismo sem napisal v trgovino. Kakor sem pričakoval, odgovoril je pismeno s strojem. V pismu sem našel ravno te napake, kot pri Hosmer Angelu. Istočasno pa mi je naznala tvrdka Westhouse & Marbank v Fenchurch-Street, da se vjema osebni popis natančno z njenim uslužbenec — James Windibankom. To je vse!«

»In gospica Sutherland?«

»Ceji je povem resnico, ne bode verjela. Spomnik se starega perzijskega reka: Ne poskušaj tigru iztrgati mladiča in — ne izkušaj iztrgati ženskih blodnjic! Gledate previdnosti in izpoznavanja ljudi sta Hafis in Horac enakega mnenja.«

dat navdušeno pozdravljen in je zbranim volivcem na kratko razložil pomen novega volivnega reda, razvij istotako svoj program, povdarjal potrebo krščansk. čuvstva za naše ljudstvo, opozarjal na nevarnosti, ki bi mu brez tega pretile v moralnem in narodnostnem oziru bodril h gorenči narodni zavesti, da ne utonemo v navalu mogočnih naših sosedov vsed lastne narodne malomarnosti; povdarjal je skrajno potrebo, da se uveljavlja naš materni jezik v vseh naših nižjih in višjih šolah in vseh uradih, v katerih naj bodo le domačini, Slovenci, za uradnike, povdarjal je potrebo združenja vseh slovanskih, posebno jugoslovenskih narodov v ohranitev narodnosti; naglašal je, da se nam je z vso vremenom zavzeti za delo za našo višjo izobrazbo, za vsakoršni naš duševni in gospodarski napredok, ker le tedaj se moremo ohraniti kot gospodarji na lastnih tleh; v gorkih besedah se je zavzel za kmetski stan, katerega težave in skrbki kot sin kmečkih staršev dobro poznajo; treba je, da se kmečka mladina v Šolah tudi strokovno izobrazi za svoj bodoči poklic; lotiti se bo vprašanja o izseljevanju in poslih, olajšati bo kmetu težave s tem, da se davčni sistem preosnovi in bogatinibolj prisneje, da se vojaška služba skrči na dve leti in ob žetvi puščajo kmečki sinovi domu na pomoč, da se kmetske zdržajo v samopomoč v gospodarskih zadružbah itd. Gospod kandidat je izrečno povdarjal, da se ne vriva, da pa bode vestno delal za prid našega ljudstva, če bo izvoljen, čeprav ne more dajati nobenih obljub kaj bude vse dosegel; — kajti obljuba dolg dela, on se pa ne zadolži rad. Zbrani volivci so pazno sledili besedam g. kandidata, mu z zanimanjem pritrjevali in koncem njegovih izvajanj dali navdušen izraz zadovoljstva in zaupanja. Po govoru g. kandidata sta gg. župani Borštnar na Raki in S. Ažman na Studencu v lepih besedah razložila važnost sedanjih volitev in bodrila ljudstvo, da se dne 14. maja t. l. polnoštevilno udeleži volitve ter voli g. dr. J. Hočevarja za svojega zastopnika v državnem zboru. Ljudstvo je na g. kandidata stavilo razna vprašanja in prošnje, zlasti ga je prosilo, naj še večkrat pride med nje, kar je z veseljem obljubil. Oba shoda sta se vršila v zadovoljstvu vseh zbranih prav mirno, dostojno in brez vsakoršne disharmonije. Dne 14. maja t. l. oddajmo torej vso svoj glas g. dr. Jankotu Hočevarju iz Krškega, katemenu popolnoma zaupamo!

je vladar naravnost na narodni mir med Čehi in Nemci. Seveda se javnost zelo peča s cesarjevim obiskom. Čehi upajajo, da bo odsek cesar redno obiskoval Hradčin v Pragi, kakor obiskuje redno Budimpešto. Čehi so ponosni, ker je obiskal češki kralj Prago. Zato vladarja navdušeno pozdravljajo, ko se vozi po zlati Pragi.

Razloček med nagovorom praškega župana in besedami cesarjevimi je jasen. Praški župan dr. Gros zahteva v svojem govoru ravnopravost Čehov z Nemci, cesar pa se izogiblje tega izraza, ki ga Nemci ne marajo slišati in želi, »da bi mir in sloga obeh narodnosti, utemeljeni na spoštovanju do prava in na cenzitvi prednosti drugih, bili začetek srečnejše bodočnosti.« Ta »cenitev prednosti« bo Nemcem bolj všeč nego enakopravnost. Seveda misli vladar, da morajo tudi Nemci ceniti prednosti Čehov. Brez dvoma imata ministra Pacak in Prade pripravljeno novo formulo za narodni mir, ki bo podobna besedam vladarjevem.

Zaradi razčlenjenja Veličanstva je bilo v soboto in nedeljo zaplenjenih pet listov v Pragi.

DESETLETNICA DUNAJSKEGA ŽUPANA DR. LUEGERJA.

Dne 16. t. m. je preteklo deset let, kar je dr. Lueger dunajski župan. Ob 10. dopoldne je imel pri sv. Štefanu škof dr. Marschall slovensko mašo. V dunajskem občinskem svetu je slavljal dr. Luegerja podžupan dr. Neumayer. Dr. Luegerja so brzjavno pozdravili. Priščen pozdrav je poslal dr. Lueger dunajskemu mestnemu svetu iz Lovrana. Mestni svet dunajski je sklenil, da imenuje krasni prostor med mestno hišo, vseučiliščem, dvornim gledališčem in parlamentom: »Dr. Luegerjev trg.«

OGRSKA IN AVSTRIJA.

Doseglo se je baje sporazumljene glede na ločitev vžitinskega davka. Ogrska baje pridobi zato na leto 40 do 50 milijonov krov več. Zdaj razpravlja o trgovinski pogodbi, ki se sklene po l. 1907. Neodvisna stranka s Kotsutom ni popolnoma zadovoljna, a javne kritike se izogiba. Splošno sodijo, da je prvi korak do personalne unije med Avstrijo in Ogrsko že storjen. Zveza hrvaških obrtnikov je po poročilu svojega tajnika poslanca Gasparoviča sklenila, da nastopijo Hrvatje za samostojno carisko ozemlje, ako se izvede carinska ločitev med Avstrijo in Ogrsko.

POSLEDICE AGRARNEGA GIBANJA V RUMUNIJI.

Bukarešta, 15. aprila. Časopisi poročajo o grozovitostih, ki so se dogodile po agrarnih nemirih v Rumuniji. V Viatu, v bližini Turn-Severina, so kmetje začigli in oplenili jako veliko posestev. Šele vojaštvo je načrnilo konec temu počenjanju. Boječ se kazni, ubejali so kmetje v gozdne in pustili v vasi samo starčke, ki bi jih bili sicer na begu očivali. Vojaštvo je pogasio ogenj in vojaški polvelnik, sklicujoč se na pravo oblezlega stanja, je začel preiskavo zoper zločince. Ker so pa bili v vasi samo starčki, so jih 25 izmed njih arretirali, med njimi tudi župana Constanescu, starega že 82 let. Ujetnike so peljali Putablu, kjer jih je polkovnik Herescu obsojal na smrt. Obsojenje so postrelili in 14-letni vnuč Constantinescu je moral biti načrveni pri usmrčenju svojega deda. Drugi dan so ustrelili še 12 kmetov, ki so jih med tem vjetli.

Cercova, 15. aprila. Tu je častnik, voče preiskavo zoper uporne kmete, ustrelil župnika in župana, ki sta odločno odklanjala vsako krivdo na uporu. — V vseh Opisor, Balacita, Gvardicu je bilo tudi mnogo kmetov ustreljenih, dasiravno so bili bolni.

Cimpalma, 15. aprila. Nadduhovnik Maracine in njegov tajnik Ruptureanu sta bila po naglem sodu usmrčena, ž njima za še 0 kmetov.

Strogi nastop vojaštva je tako prestrašil kmete, ki bežijo v gozde, da se tam skrijejo in počakajo, dokler se ne konča obsedno stanje.

PROTI TROZVEZI.

Angleški kralj Edvard si je stavil nalog, da oslabi moč Nemčije na korist Angleške. Po svojih delih si je kralj Edvard pridobil naslov najbolj čujočega Angleža. Moč Nemčije pa obstaja ravno v trozvezi. In da jo oslabi, obišče kralj Edvard italijanskega kralja Viktora Emanuela v Gaeti. Seveda ta sestanek trozvezni prijazni judovski javnosti ni všeč in da včeli zato kakor miš, kadar jo davi mačka.

MILIJONSKA KAZNI PROTI TRUSTOM.

Državne oblasti so dosegle zmago v pravdi proti družbi »Standart Oil Company«. Chicasko sodišče je odsodilo družbo, da mora plačati 7 do 137 milijonov kazni. Trust ima pa še 7 drugih tožba. Če jih izgubi, bo moral plačati ogromno kazneni 15 milijard.

VSENEMCI PROTI NEMŠKIM NAPREDNJAKOM.

V Novem Tišinu se je predstavil dne 15. t. m. kot kandidat Vetter. Vsenemci pa niso pustili, da govorita kandidata Vetter in Tscheitschner. Shod so morali zaključiti.

HAAŠKA MIROVNA KONFERENCA.

Nizozemska vlada je sklenila, da se udeleži rada II. mirovne konference v Haagu, ki se otvoriti letos 15. junija ob 2. popoldne.

Španska obvešča velevlasti, da ni opustila načrta o zgradbi novega španskega vojnega brodovja, ker je bilo uničeno staro špansko brodovje v vojski z Američani.

MINISTRSKA KRIZA V ČRNI GORI.

Odstopilo je črnogorsko ministrstvo Radović. Knez Nikita je odstop odobril.

FRANCOSKI DRŽAVNI USLUŽBENCI PROTI FRANCOSKI VLADI.

Pariski državni uslužbeni so tako razburjeni in jezni na vlogo. Vlada namreč ne dopusti državnim uslužbenec stanovskega združevanja. Sodniško zasleduje uradnike, ki so zato objavili odprt pismo na ministrskega predsednika Clemenceaua. Dne 16. t. m. je priredilo 5000 poštih, brzjavnih, carinskih uslužbenec, delavci državnih tobačnih in tvornic za vžigalice in učitelji shod, na katerem so pozvali vlado, naj ne zasleduje voditeljev nameravanih stanovskih društev francoskih državnih uslužbenec. Je pač lepa svoboda v tej francoski ljudovladi. Se celo v Avstriji je boljše, ko se dopuščajo stanovska društva državnim uradnikom.

VOJAKI ROPARSKI MORILCI.

A tene, 14. aprila. Pred šestimi meseci so našli obešenega v trgovini trgovca delikates Katsichtisa. Izginil je tudi njegov uslužbenec Wrettos. Dognali so, da se rajnik ni ustrelil, marveč da je bil usmrčen, ker je bila oropana tudi blagajna. Sum je še povečalo neko pismo Wrettosovemu očetu, ki je nazznjal, da se je sin odpeljal v Ameriko. A vse poizvedbe za njim so ostale zamaš. Sicer so zaprli dva vojaka, a so jih izpuštili. Temna zadeva se je pa zdaj pojasnila. V vojaški bolnišnici je izpovedal na smrtni postelji vojak Stupis, da je v družbi dveh drugih vojakov usmrčil Katsichtisa. Prijeli so sokriva vojaka Paparigusa in že odpuščenega vojaka Aspitisa. Morilci so priznali da so umorili tudi Wrettosa.

10 MILIJONOV STRADAJOČIH LJUDI NA KITAJSKEM.

Na Kitajskem narašča lakota. Sedaj strada že nad 10 milijonov ljudi, 3 milijone ljudi umira; v najhujši sili se hranijo z nezrelim žitom. Vsak dan umre na lakoti 5000 ljudi.

ZA SKUPNI NASTOP SRBOV IN BOLGAROV.

Makedonska kolonija v Sredcu je priredila shod, na katerem so protestirali proti imenovanju srbskega škofa v Dibro po patriarhatu. Obsojali so tudi najostrejše bratomorno politiko Srbije proti Bolgariji. Izvoljeni komisiji so naročili, naj vloži protest vsem za stopstvom velevlasti.

ŠPANSKA SE OBOROŽUJE Z ANGLEŠKIM DENARJEM.

Španska namerava zgraditi z angleškim denarjem nove vojne ladje. Angleži se že pogajajo s španskim mornariškim ministrom z ozirom na zgradbo novih španskih vojnih ladij. Seveda postane Španska še bolj odvisna od Angležev, kjer je že sedaj.

KITAJCI IN JAPONCI.

Kitajska vlada je obljubila Japanski, ko so zapustili japonski vojaki južno Mandžurijo, da hoče takoj urediti razmere v južni Mandžuriji. Posebna pooblaščila je dobila za to novi podkralj Huzišan. Kitajci so kupili od Japancev tudi železniško progo Hzinmintun-Mukden za 166.000 funtov šterlingov in sklenili pogodbo o zgradbi proge iz Kvan-Hentze v Kirin.

PRVI MAJNIK V NEMČIJI.

Soc. demokraško vodstvo v Nemčiji je izjavilo, naj delavstvo po onih delovršbah 1. majnika ne praznuje, kjer je pričakovati, da bi zato delavstvo izključili od dela. Pač pa naj stavijo zvečer po shodi svoje zahteve. Pametno!

Dnevne novice.

+ **Hribar in barve!** Na shodu v »Mestnem domu« je Hribar pravil Ljubljancam, da ga morajo voliti zato, ker je bogat. »Slovenec« mu je seveda to potrdil in je začel nastevati, kaj si je Hribar s svojim talentom pridobil. Prepozno je Hribar spoznal, da mu ta način agitacije ne koristi. Zato je pa hitro barvo izpremenil in v »Narodu« dokazuje, da nič nima. Hribar je tako reven, da bi mu človek skoraj krajar dal, če bere v »Narodu«, kako malo dohodka ima ta požrtvovalni mož. Napisal je o sebi dolg uvodnik, v katerem objavlja tudi nekaj številk o svojih dohodkih. A mnogo dohodkov je izpuštil, tako da mi vztrajamo pri svoji tako verodostojni pravni cenzivi. Prej smo prenizko segli nego previsoko, ker smo našeli samo dohodke, ki so gotovi. Po vsem je vendar gotovo, da ima Hribar čez 60.000 K na leto dohodkov. Hribar v svojem članku opetovanjo ponavlja: »Noblesa župana Hribarja je znana.« Vsak Ljubljanc se mora temu smejati. Razen kočije ni na Hribarju nobena stvar »nobel«. Najmanji noblese je pa v tem, da Hribar samega sebe hvali, ker ga nihče drugi noče. Hribar pa ne igra samo barv, ampak pojde tudi v vseh novih načinih. Samega sebe povzdiguje, da ima »velik ugled«, »izborne zvezze«, »izreden talent«, »velikansko delavnost«, »močne žive« itd. Klerikalcem pa očita »infernalno lažnivost« in »cele golide najostudnejše gnojnice«. To je vse v dur-tonu. Zdaj pa pride otožni mol. Hribar poje elegično sam o sebi: »Ko bi župan Hribar svoj čas in svojo delavnost porabil za to, da bi zase toliko delal, kakor dela za mestno občino, bi gotovo vsaj trikrat toliko zaslužil, kakor dobi kot župan. Kar dobi Hribar kot župan, ni v nobeni primeri s tem, kar dela, to je le skromna odskodnina za njegove izgube, ki mu jih provzroča županstvo.« Clovek bi se zjokal, ko sliši, koliko trpi Hribar po nedolžnem za to nehvaležno Ljubljano. Ali ni grdo od Ljubljanci, da so tako neusmiljeni s Hribarjem? Naj ga vendar opreste vednih težkih žrtv! A lep je pa Hribar, ker ima toliko barv, in nobena harfa nima tako lepih glasov kakor Hribar.

+ **CL. odborova seja »Slovenske Matice«** bode v petek, dne 19. malega travna ob polnem popoldne v društveni pisarni. Spored: 1. Naznana predsedništva. 2. Potrditev zapisnika o 149. odborovi sej. 3. Poročilo o pripravah za občni zbor. 4. Tajnikovo poročilo. 5. Slučajnosti.

Umrla je na Opčinah 84 let stara gospa Katarina Slavec, mati tamošnjega župnika de-kana.

+ **Dunajsko vseučilišče.** V preteklem semestru je štelo dunajsko vseučilišče 8664 slušateljev in slušateljic. Od tega velikega števila jih je izvanrednih 1942, rednih torej 6722. Največje število tvorijo seveda pravniki, katerej je »samo« 3219. Za njimi pridejo modroslovci, teh je bilo 1993, in med temi 48 žensk. Medicincev je bilo 1319, med njimi je všetih 98 žensk. Najmanj je teologov, namreč 191. Iz Kranjskega je bilo vseh slušateljev 229; in sicer 127 pravnikov, 29 medicincov in 59 modroslovcev; 14 jih je bilo izvanrednih. — Zanimalivo je, koliko inozemec šteje dunajsko vseučilišče. Največ je Rusov, namreč 239; med njimi zelo veliko Rusini. Med drugimi tuji zavzemajo največje število za Rusi Srbi, namreč 95, za temi pridejo Bulgari in drugi.

+ **Sej generalnega štaba,** podmaršal Konrad pl. Hötzendorf pride v kratkem na Korosko, da bode pregledal ozemlje, kjer se bodo vrstile letosne cesarske vaje. Ostal bode najmanj dan na Koroškem.

+ **Pri letosnjih jesenskih vajah** bodo sodelovale prvič v tretjem zboru telefonske partrulje.

+ **Casnarska vest.** Katoličani v Albaniji so sklenili proglašiti za svoje glasilo tržaški list »Sole«. V »Solu« ob 14. t. m. so objavili dva dopisa, kjer protestujejo proti italijanski propagandi in Albaniji, katero vodilni framsioni v velikolaške namegne.

+ **Knezoškof celovški v nevarnosti.** Ko je včeraj krški knezoškof dr. Kahn delil v Krasnici zakrament sv. birme, se je peljal na grad Pöckstein, da tam prenoči. Na poti pa je srečal vlak krške železnice, konji so se splašili in voz se je prevrnil, vendar se knezoškofu ni zgordila večja nesreča. Ranjen je bil tudi končaž.

+ **Stanje dr. Luegerja.** Iz Lovrane poročajo, da se stanje dr. Luegerja vsak dan slabša. Njegove moči pešajo in večkrat se dogaja, da ne pozna niti svoje okolice.

+ **Velevažna aretacija.** Naši čitalci se gotovo še spominjajo nečuvano držovitega roparskega napada, izvršenega po neznanem človeku nekega dne lanskega poletja na stopnicah v neki hiši v ulici sv. Nikolaja v Trstu. Pismonaša Velicogna, ki je raznašal denar, je bil napaden na stopnicah rečene hiše. Velicogna je imel več tisoč kron v svoji torbi. Napadalec ga je bil udaril s sekiro glavi in ga ranil, a ker je Velicogna nato zavpil, je napadalec pustil sekiro in pobegnil. Orožniki so sedaj v Krminu aretovali nekega Mayerja, ki je baje oni ropar. Včeraj populudne so orožniki priveli tega Mayerja v Trst z vlakom št. 84, ki prihaja v Trst ob 4. uri 15 minut. Aretovanec je mož kakih 35 do 40 let, lase ima kostanjeve barve. Oblečen je bil v belo platneno obliko.

+ **Zeno in sedem otrok je hotel zastrupiti** vsled prepirov z Zeno Franc Blaž v Slapah, okolina Ljubljanske. Pomešal je v žganjice in mleko glavice od žveplenka. Zena pa je še ob pravem času zapazila strap in tako rešila sebe in svoje otroke, ki so stari 6 tednov do 16 let. Blaža so orožniki aretirali ter ga izročili tukajšnjemu deželnemu sadišču.

+ **Gospa Boršnik - Zvonarjeva zapusti** sofijsko gledališče radi neprjetnosti ki jih je imela z nekim zdravnikom Kleinom, ter je dala ostavko, ki je bila sprejeta.

+ **Umrl je v Postojni** gospod Janez Isteňić.

+ **Kaznovani angleški kapitan na Reki.** Na Reku je došel 15. t. m. novi parnik ogrske družbe »Atlantica«. Ladjo je vodil angleški kapitan, tudi več mornarjev je Angležev. Po ogrskih postavah smejo ladje razviti ogrsko zastavo le, če vodi ladjo ogrski državljan. Kapitanska zvezda je ovadila kapitana oblastim, ker je razvila ogrsko zastavo. Oblasti so zapovedale, da morejo izkrcati angleške častnike in jih nadomestiti z mažarskimi. »Atlantici« so pa naložili visoko denarno globo.

+ **Društvo mestnih živinozdravnikov** se je ustanovilo na Dunaju. Predsednikom je izvoljen nadživinozdravnik Nemeczek.

+ **Nesreča.** Dne 13. t. m. se je ponesrečil v bližini Tržiča (Montfalcona) Jakob Alberti iz Trsta. Peljal se je na Furlansko v motorbiciklu; bližu Tržiča pa se je motor razpoločil in Albertija težko ranil.

+ **Drzen napad.** Na trgu Piccola v Trstu sta dva neznanca napadla Ivana Tavšeka ter mu oropala uro in verigo. Policiji se je posrečilo nekaj pozneje enega izmed napadalcev vjeti.

+ **Ljubljanske novice.** li Izid občinskih volitev v II. volivnem razredu. V II. razredu je 1454 volivcev. Pri današnjih občinskih volitvah je bilo oddanih le 518 glasovnic. Dobili so

Prva domača slovenska pivovarna G. Auerjevičev dedičev

Ustanovljena leta 1854.

v Ljubljani, Wolfove ulice štev. 12

Stev. telefona 210.

priporoča slavnemu občinstvu in spoštovanim gostilnčarjem svoje izborne

m a r ě n o p i v o v s o d c i h i n s t e k l e n i c a h .

Š Umrl je v Mariboru zidarski polir Matija Skrinjer.

Š Spomenik za pisatelja igre »Revček Andrejček« v kratkem postavilo v Lipnici.

Š Iz Brežic se poroča, da je najvišje sodišče razveljavilo razsodbo okrožne sodnije v Celju, s katero je bil Severin Koprivc iz Artič obsojen na 2 meseca radi tega, ker je o prički otvoritve novega mostu raztrgal neko frankfurterico, ki se je tal dotikala. Nova razprava se bo v kratkem vrnila.

Razne stvari.

Potres v Mehiki je porušil mesto Hilpancingo in Hilapo. Potres so naznale potresne opazovalnice na Dunaju, v Ljubljani, Pulju, Zagrebu in Sarajevu dne 15. t. m. ob 7. uri zjutraj. Najbolj natančno je poročal voditelj ljubljanske potresne opazovalnice gospod profesor Belar, ki je po svojih inštrumentih sklepal, da se je tresla zemlja v osrednji Mehiki in sicer ob 1. uri ponoči. Po potresu porušeni mestni sta v mehikanski državi Guerrero ob obrežju Tihega oceana. Hilpancingo je glavno mesto države in šteje nad 6000 prebivalcev. Dežela je gorata. Ob potresu je bilo mrtvih 12 oseb, 27 je pa ranjenih. Dne 16. t. m. so se ponavljali sunki. Prebivalstvo je prestrašeno. Potres je obiskal tudi glavno mesto Mehiki. Trajal je štiri minute. Na tisoče oseb je begalo v nočni obleki po cestah. Potres je najmočnejši v Mehiki v zadnjih 25 letih. Čutili so potres 250 milj daleč. Razven v Hilpancingu in Hilapu ni bilo smrtnih žrtev.

Star dolg Napoleona III. Raini francoski cesar Napoleon III. si je izposodil leta 1855 od bogataša Martina Thierryja 3.000.000 frankov proti 4% obrestnine z obvezo, da povrne dolg l. 1870. Thierry je leta 1869 umrl, njegov dedič je pa podaljal dolg do leta 1885. Cesar Napoleon III. je izjavil, da bo plačal 4.800.000 frankov. Ker se pa dolg ni plačal, je izročil Thierryjev dedič vso zadevo sodišču. Ko so ga vprašali, zakaj da ni prej tožil, je pojasnil, da je med vojsko zakopal vse svoje premoženje, a skrivališče je našel po slučaju šele pred nekaj časa. Zastopnik bivše francoske cesarice Evgenije dolga ne prizna.

Ustrell se je 40letni dunajski prodajalec delikatess Adolf Rakofsky.

S plinom zadušil se je na Dunaju 30letni matematik dr. Armando Periola.

Umor in samoumor. V Nemškem Beneševu na Češkem je porinil nož v hrbot svoji sestri med preprirom ključavnica Skocny. Deklica leži nevarno ranjena v bolnišnici. Brat se je pa ustrelil.

Pretepi med hrvaskimi in ogrskimi delevci. V Rosenau je bilo več pretegov med hrvaskimi in ogrskimi rudarji. Hrvati so napadli 14. t. m. ogrske rudarje in so dva Ogrska zaklali. Hrvati so vdrli tudi v stanovanja mažarskih rudarjev in jih več ranili. Napadalec oblasti niso dobile, ker so pobegnili.

Zastrupljeni nemški vojaki. V Stuttgartu je obolelo 160 grenadiriev, ker so jedli pokvarjeno jed.

Gledališče na prostem. V Alžiru v Afriki ustanove gledališče na prostem. Igralo se bode v slogu starogrških dram in sicer bodo nastopili najslavitevši francoski igralci. Gledališče se bode imenovalo »Theatre du Arctice« in ga bode vodil Garnier. Prva igra bo »Elektra«, ki jo je predelal Poizat, potem predeta na vrsto Corneilleova »Horace« in Evripidova »Ifigenija«.

Dvoboj na samokrese. V Karansebesu sta se dvobojevala lekarnar Tuszsas in orožniški poročnik Toth. Lekarnar je ustrelil poročnika Dvobojevalca sta se sprla v neki kavarni.

Telefonska in brzjavna poročila.

VOLIVNA SVOBODA NA KOČEVSKEM.

Kočevje, 17. aprila. Poslanca Stöckler so napadli na kolodvoru v Stari Cerkvi, da je precei ranjen. Kočevarji govore, da bodo streljali. Prosi se vojaške pomoči.

VSEUČILIŠKI PROFESOR UMRL. Gradel, 17. aprila. Tu je umrl vseučiliški profesor Bleichsteiner, star 60 let.

BIVŠI BUDIMPEŠTANSKI ŽUPAN UMRL. Budimpešta, 17. aprila. Bivši župan Halmos, znan iz Polonyeve afere, je danes ponoven umrl.

NOVA SRBSKA VOJNA DIVIZIJA. Belgrad, 17. aprila. V srbskem vojnem ministrstvu se izvršuje osnova za ustanovitev šeste vojne divizijske.

CAR IN DUMA.

Peterburg, 17. aprila. Car sprejme v avdijenci predsednika dume. Car je izrazil željo, da bi rad sprejel v avdijenci vse poslance dume posamezno.

POTRES V MEHIKI.

New York, 17. aprila. Pri potresu v Mehiki je bilo 38 oseb ubitih, 93 ranjenih. Bati se je, da bo število žrtev večje, ko pridejo poročila iz tamošnjih krajev. Kraja Agata in Quetepre sta popolnoma razdrabla. Mesto Acapulco je deloma pod vodo. Velika škoda je v mestu Teapa. Z Istmo pričakujejo žalostnih poročil. Več delov železnice na jugu je vrženih iz zemlje, brzjavne in telefonske zvezne so poškodovane.

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.

Poučevanje v laškem (italijanskem) jeziku.

748 3-2
Oglasiti se je v upravnosti „Slovenca“.

Siemens-Schuckert-ovi motorji:

I motor na istomerni tok $3\frac{1}{2}$ PS. 300 volt 750 obratov
1 " " " $\frac{3}{4}$ 150 " 1800 "
1 " " " $\frac{1}{2}$ 300 " 1400 "
1 " " " 1 " 300 " 1200 "
Naslov pove upravnostvo. 885 3-1

Lep lokal

sredi trga v Tržiču št. 95, na najlepšem prostoru, poraben za kako trgovino, se odda s 1. majnikom. — Istotam je tudi lepo stanovanje v 1. nadstropju. — Več se izve pri I. Deu v Tržiču (Gorenjsko).

887 6-1

Sprejme se takoj

Učenka

k modistariji

pri A. Vivod - Mozetič, Ljubljana,
Stari trg 21. 886 1-1

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

opekarna in tovarna peči, nudijo vsako poljubno množino patentiranih

zarezanih strešnikov

„Sistem MARZOLA“ (Strangfälzziegel)

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.

Vsek strešnik se zamore na late pribiti ali pa z žico privezati, kar je gotovo velike važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji.

Vzorce in prospekti pošljemo na željo brezplačno.

Sprejme se zastopniki. Tako jenja in najzanesljivejša postrežba. Sprejme se zastopniki.

Tehniški in elektrotehniški birô

Louis Patz & Co.

Dunaj VII. 2., Kirchengasse 43, Telefon 8298,

Budapešta, Perczel-Mór utca 4.

Draždani-A 19, Frankenstrasse 9.

860 26-1

Sprejme se takoj

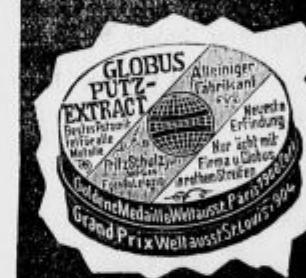
Poučevanje v laškem (italijanskem) jeziku.

748 4-2
Oglasiti se je v upravnosti „Slovenca“.

FRANC JOŽEFOVA

grenka voda.

Na svetovni razstavi v St. Louis 1904. najvišja odlika „Grand Prix“

Globus-
čistilni ekstrakt
čisti boljše kakor
vsako drugo kovinsko čistilo

Les kupuje po najugodnejših cenah proti gočini, franko Ljubljana, državni kolodvor Šiška, postavljen:

Parožaga Deghenghi v Ljubljani in sicer:

Vrsta	Debelost v cm	cena za kub. mtr.	Debelost v cm	cena za kub. mtr.	Debelost v cm	cena za kub. mtr.	Dolgot v metrih
hrastov les	od 30 do 60 cm	K 38-	od 26 do 29 cm	K 30-	od 19 do 25 cm	K 26-	od 3-4 m
smrekov les	dtto.	K 20-	dtto.	K 18-	dtto.	K 16-	4 metre
mecesnov les	"	K 24-	"	K 20-	"	K 18-	4 "
borov les	"	K 19-	"	K 17-	"	K 15-	4 "
jelkov les	"	K 18-	"	K 16-	"	K 14-	4 "
bukov les	"	K 17-	"	K 16-	"	K 14-	2:25 in 4:50

Hrastove deske 28 mm debele Ia K 55-, IIa K 45-, IIIa K 35- kubik meter.

Bukove 28 " 35-, 30-, 20- Dolgot 2-4 m.

Hrastove frize 28 " 2:50, 2", 1:80 kvadrat meter.

Bukove 28 " 1:40, 1:10, 1- Dolgot 25-50 cm.

Dolgot 2-4 m.

Dolgot 25-50 cm.

Zborovanje v Ljubljani.

Ij Občni zbor »Naše zvez«. Kako malo zanimanja je za to uradniško društvo, pokazala je predvčerajšnja udeležba v hotel Ilirija. Navzočih je bilo jedva 20 članov. Vsled tega je predsednik z magistrata stavb, svetnik Duffe po § 9. društvenih pravil otvoril eno uro po sklicanju občni zbor. Po običajem pozdravu je omenjal, da se je »Naše zvez« ustanovila pod neugodnimi avspicijami. Članovi ni pristopilo toliko, kot so jih pričakovali. »Zvez« se je vedno potegovala za koristi svojih članov, zato obžaluje, da jih ni bilo mogoče več pridobiti. Imamo svoje glasilo enakega naslova; doslej sta izšli dve številki. Nato dobi besed društveni tajnik z magistrata kontrolor Trstenjak. Pred poročilom govoril — o volitvah. Iz njegovega izvajanja posnemo fakt, da je »Naše zvez« edino filialka umirajoče liberalne stranke, za obe pa je jako slab omen, če smemo soditi po številu včerajšnjega zborovanja in njegovem uspehu. — V svojem govoru je povdral Trstenjak z magistrata da je Hribar njihov in njihove stranke kandidat. Spominja se nedeljskega shoda v »Unionu« in trdi, da je »S. L. S.« njihovim težnjem nasprotna. Pravi, da se je hotela izpodbiti veljava in važnost kandidaturi, ki jo zagovarjajo tudi uradniki. (Ali vsi?)! Jedro Šusterščevega govora — pravi — ni nič pozitivnega, ampak le natolevanje in preziranje. Jezi se, da se je nazdravljalo Luegerju. (Kje ogromno storil tudi za uradnike). Nadalje izvaja, da Hribar ni bil proti zavarovanju privatnih uradnikov, ampak vedel je, da bodo delodajalec ogorčeni (ker bi moralna tudi bogata banka »Slavija« Šteti). Groza bode, če dobi Šusteršč vajeti v roke. On pa (namreč Trstenjak) misli, da v naših (uradniških) vrstah ne bo izdajalca. Vsi bomo krepko na strani Hribarja (— vseh dvajset navzočih sedva, no s temi zmaga Še ni sigurna!). — Slovesno izjavlja, da je uradniški kandidat Ivan Hribar. Naj živi! (17 živijo-klicev). Nato je poročal o društvenem delovanju. Obstoj je zagotovljen, ker sadjar je prvo leto zadovoljen, da se primejo le korenine dresesa. Omenja da so imenovali svojega kandidata za občinske volitve. Potem da malo breco onim kolegom, ki hočejo baje ribariti v kalnem; te nazivlje s streberji — lačenbergerji, — nadalje omenja stanje uradnikov Južne železnice ter stavi resolucijo, ki priznava njihovo zahtevo za povišanje plače. Potem pride zoper k volitvam, ki so predurim. »Naše zvez« ve, v katerem taboru bo. Župan se je odzval želji vsega slovenskega naroda (!). — Naša dolžnost je, da ga podpiramo, zato še enkrat slovesno izjavlja, da je Hribar njihov kandidat. — Prihodnja številka »Naše zvez« bo posvečena le volitvam. (Komentar Trstenjakovim izvajanjem naj si vsak sam spisi). Blagajnik Vesel poroča, da je imelo društvo dohodkov 547 krov 50 vin. in 203 K 10 v troškov; gotovine v blagajini je 344 krov 40 v. Za list značajo še neplačani troški 227 K 60 v. o katerih pa upa, da se pokrijejo z inserati. Ko se je še gorivilo o pobiranju članarine — prešlo se je na volitev novega odbora. Sestavila se je lista, ter so bili na njeni podlagi per acclamationem voljeni in sicer odborniki: Duffe predsednik z magistrata, Jančigaj, Verstovšek, Perne, Trstenjak, Mayer, dr. Windischer, Jelenc, Kobal, Vesel. — Namestniki: Fink, Petek, Hanuš, Grubišič, Rak. — Pregleovalci računov: Gabrijel, Tomazin, Sikoršek. Teh namestnik: Urbančič. Pri raznosterostih pojasnjuje oficijal Mayer, da je glede pomaknitve ljubljanskih uradnikov v drugi razred naknadno stavljal predlog v obč. svetu zato, ker so bili vsed počeli v listih vse prepričani, da se to itak zgodi. Vsled tega stavi resolucijo, naj se danes novoizvoljeni odbor zavzame, da se ta zahteva reši. Predsednik z magistrata Duffe omenja vtis, ki ga je dobil ko sta bila z županom v tej zadevi na Dunaju. Nada je upravičena, da se bo ugodilo (pa ne radi pozne županove in »uplivne« Duffetove interpelacije). Ko je še Trstenjak dalje časa govoril o društvenem glasilu, je predsednik zaključil občni zbor. Naše mnenje o društvu smo že večkrat povedali in bo soditi po zanimanju, ki pove mnogo — menda tudi pravo. Za pametno delo in stanovsko organizacijo bi se še kdo ogrel, ali biti kot privesek gotovi brezuplivni stranki, si bode marsikdo premisli.

X X X

Ij Občni zbor zadruge krojačev, krojačev v Ljubljani se je vršil v nedeljo, dne 14. t. m., dopoldne ob 10. uri. Načelnik g. Jeločnik je poročal o poslovanju in prenovejanju zadruge. Odborovih sej je imela zadruga v preteklem letu sedem, uradnih vlog je došlo 52. Spremenjena pravila je deželna vlada potrdila. Zadruga je v preteklem letu priredila dva izvredna shoda, posebno je znaten protestni shod zoper § 38. obrtnega reda, katerega je priredila skupaj s črevljarsko zadrugo. Zadruga je imela koncem leta 75 moških in 58 ženskih članov. Na novo k zadrugi je pristopilo šest moških in šest ženskih članov. Med letom je opustilo obrt šest članov, štirje so pa umrli. Vajencev se je v preteklem letu vpisalo 19 moških in 40 ženskih. Zadruga je v preteklem letu 38 vajencev in vajenk oprostila. Dohodkov je imela zadruga v preteklem letu 769 K 39 h, izdatkov pa 647 K 93 h. Zadržano premoženje je koncem leta znašalo 1430 K 18 h. — G. Presker kot član nadzirnega odbora potrdi, da so blagajna in knjige v redu. G. Kraigher vpraša načelnika, kaj je zadruga dosegla zaradi tvrdke Bernatovič, katera je delala umazano reklamo. Očital je zadrugi, da je za raznou »poslana« po časopisih proč metal denar. Omenil je, naj se za-

druga razide. Načelnik g. Jeločnik je odgovoril, da zadruga proti umazani reklami ni ničesar dosegla. G. Zadnik je povdral, da je zadruga prekoračila proračun za leto 1906 ter da je delala proti pravilom. Gospod načelnik je odgovoril, da se vsako leto prekorači proračun, sploh so pa knjige vsakemu članu na razpolago, katere lahko pregleda in se uveri, da so bili vsi stroški pri zadrugi potrebni. V debatu so posegli tudi navzoči zadružni inštruktor g. dr. Blodig, Ložar i. dr. Prvi je povdral, da se zadruga ne more raziti, dočim je g. Ložar povdral, ako so vsi člani zato, se to lahko zgodi in bodo potem gospodje na magistratu imeli nekoliko več opravila. — O tretji točki je poročal g. Ložar, kateri je povdral, da deželna zveza obrtnih zadrug polnoma nič ne dela, torej naj tudi ne vleče denaria. Zadrugi se tako prihrani nekoliko troškov. Zveza celo leto niti navadnih sej ni imela. Predlaga, naj krojača zadruga odstopi kot redni član, kar se je soglasno sklenilo, dočim pa zadruga ostane član dunajske zveze. — V odboru so bili na novo izvoljeni: gg. Casermann, Rožič in Zadnik. V razsodisce je bil izvoljen g. Vilfan. V preiskovalno komisijo so bili izvoljeni gg. Casermann, Globelik in Hribar, od gospoj in gospodje na roku, seveda na škodo domačega prebivalstva. Imajo pa še drugega zaveznika, in ta je nesramni in lokavi čifut, ki dela povsod dobro kupčijo. Najbolje se to vidi v Bulavcu, nemški občini, kjer je bilo v občinski svet voljenih nad polovico židov. — Seveda se »Švabi« ne obnašajo mirno in lojalno kot priseljenici, ampak nastopajo z znano prusko prezirljivostjo in nasiljem. Nedavno se je neki kmet peljal iz Kljice k zdravniku. Ko pride v Bulavec, hoteli so mu tamošnji Nemci zažgati slamo na vozlu, da bi videli, kako bo bolni kmet lezel v vozu. Da, zgodilo se je celo, da sta taka dva prihajajoča ustavila celo uradnika, ki je uradno potoval v Babno goro, in le svoji prisotnosti duha se je imel zahvaliti, da je srečno ušel. Ce pride domačin v gostilno, imajo »Švabi« največje veselje, ako ga hrabro postavijo pod kap na sveži zrak. — Interesantan prinos k poglavju o »deutsche Gesittung.«

sl **Bosanski mohamedanci** so vložili na dejelno vlado prošnjo za odobrenje »Muslimanskega društva »Hamujet« za izdavanje listov in časopisov. Glavnica društva bude znašala 100.000 krov, ki se razdele na 2000 delnic po 50 K. Ko pride potrebitje od vlade, začne v Sarajevu takoj izhajati mohamedanski dnevnik.

* **Divji lovec.** Narodni igrokaz s petjem, v štirih dejanjih. Spisal F. S. Finžgar. Ta krasna narodna igra, ki so jo predstavljali z lepim uspehom že na mnogih slovenskih edrih, je izšla v isti obliki in po isti ceni v drugem natisu. Vsem slovenskim društvom in odrom jo najtopleje priporočamo. Dobiva se v upravnosti »Dom in Svet« (Marijanše).

* **Fr. Ondriček slavi** 29. t. m. svojo petdesetletnico.

* **Društvo za krščansko umetnost** v Ljubljani je imelo v sredo, dne 10. t. m. odborovo sejo, prvo po zadnjem občnem zboru. Najprej se je vršila volitev načelninstva. Soglasno so bili izvoljeni: za predsednika prelat J. Smrekar, za podpredsednika ravnatelji Ivan Šubic, za tajnika in blagajnika kn.-sk. tajnik Jožef Dostal. — Nato je bilo pripravljeno posvetovanje glede izdajanja društvene umetnostne publikacije. Dalje se je pregledal predloženi načrt za poslikanje župne cerkve v Leskovcu pri Krškem. Konečno se je sklenilo, da bodo odborove sej po potrebi vsako prvo sredo v mesecu, ako pade na ta dan praznik, pa drugo sredo. — Škofijskemu muzeju se je darovala Valvasorjeva »Passionska knjižica« iz leta 1679. Manika list 8. To je menda drugi znani izvod na Kranjskem, eden je v Rudolfinumu. Prim. Peter pl. Radics. Valvasorjeva pasionska knjižica, »Dom in Svet«, l. 1903, str. 424 in dalje. — Kot novi člani so pristopili k društvu naslednji gospodje: Ferjančič Frančiček, semenški podvodenja; Götzl Aleksander in Karol, podobarja; dr. Grivec Frančiček, semenški načni prefekt; Pengov Ivan, podobar; Trpin Matej, slikar.

Darovi.

Za Jeranova dijaško kuhinjo. Preč. gospod Papež v Sv. Križu 9 K.

Za pogorelce v Lipoglavu v Istri. Preč. gospod Mihail Saje, župnik v Litiji, 3 K.

Za Saležjance. Preč. g. Mihail Saje, župnik v Litiji, 2 K.

Za Gregorčičev spomenik. Slavno katoško izobraževalno društvo na Bledu 15 K.

— Pipčarski klub na Jesenicah 5 K.

Za Ciril-Metodovo družbo so poslali besenški Mohorjani 10 K. — Slavna hranilnica in posojilnica v Mošnjah 10 K. — Preč. gospod Papež v Sv. Križu 9 K.

Za pogorelce v Brestu. Preč. župni urad Sv. Gregor 20 K.

Za Jeranova dijaško kuhinjo. Hranilnica in posojilnica v Mošnjah 10 K.

Za Ciril - Metodovo družbo so darovali gg. Alojzjani v Ljubljani 10 K. — Gdč. Fanika Keržič iz Vodic 3 K 2 h.

Za stavbo nove cerkve v Sočergi, Butet, Istra, G. Gerta Gomilšak v Gradcu 5 K. — G. Matija Lesar v Gorenjvasi št. 28, pošta Ribnica, 5 K.

Iz slovanskega sveta.

sl Nova srbska drama. Drugutin Ilić dela sedaj na novej drami »Zmaj od Bosne«. Glavna oseba je Husein beg Gradaščević.

sl Srbsko trgovsko društvo v Banjaluki. Nekaj premožnejših srbskih trgovcev v Banjaluki namenava osnovati »Srbsko trgovsko društvo« z glavnico dveh milijonov krov. O stvari se še dogovarjajo.

sl Razstava slik češkega umetnika na Dunaju. V prostorih dvorane Piskove (na svarcenberškem trgu) je bila otvorjena razstava slik Vaclava Rudimskega. Pri slovesnem otvorjenju je bil navzoč tudi češki minister dr. B. Pacák.

soč Kdo je še marksist? Češki profesor

Masařík se branj proti očitanju, da bi bil marksist. Pravi, da samo simpatizira s socialno demokracijo, a v Marksuvem zistem ne veruje. Res lahko vprašamo: Kdo je še marksist? In vendar z Marksom stoji in pada ves socialnodemokrasti zistem.

sl Nemci v Slavoniji. Naseljevanje Nemcev v Slavoniji stalno napreduje. Najbolj ga pospešuje ta okoliščina, da so povsodi na strani vlade, ki jim gre za to usluži povsod na roko, seveda na škodo domačega prebivalstva. Imajo pa še drugega zaveznika, in ta je nesramni in lokavi čifut, ki dela povsod dobro kupčijo. Najbolje se to vidi v Bulavcu, nemški občini, kjer je bilo v občinski svet voljenih nad polovico židov. — Seveda se »Švabi« ne obnašajo mirno in lojalno kot priseljenici, ampak nastopajo z znano prusko prezirljivostjo in nasiljem. Nedavno se je neki kmet peljal iz Kljice k zdravniku. Ko pride v Bulavec, hoteli so mu tamošnji Nemci zažgati slamo na vozlu, da bi videli, kako bo bolni kmet lezel v vozu. Da, zgodilo se je celo, da sta taka dva prihajajoča ustavila celo uradnika, ki je uradno potoval v Babno goro, in le svoji prisotnosti duha se je imel zahvaliti, da je srečno ušel. Ce pride domačin v gostilno, imajo »Švabi« največje veselje, ako ga hrabro postavijo pod kap na sveži zrak. — Interesantan prinos k poglavju o »deutsche Gesittung.«

sl Bosanski mohamedanci so vložili na dejelno vlado prošnjo za odobrenje »Muslimanskega društva »Hamujet« za izdavanje listov in časopisov. Glavnica društva bude znašala 100.000 krov, ki se razdele na 2000 delnic po 50 K. Ko pride potrebitje od vlade, začne v Sarajevu takoj izhajati mohamedanski dnevnik.

Izpred sodišča.

Krivo pričevanje. Tukajšnji prisilenec Fr. Eckmajer iz Eberstallzella na Gor. Avstrijskem je 14. decembra leta 1903 s tovarisem in prisiljenim Rihardom Greinerjem pobegnil, od dela pri kranjski industrijski družbi na Javorniku. Še tisto noč je vlomlj v neobljedeno hišo Ermengilda Pozzana pri Belegi in temu kakor tudi Ferd. Martino izmaknil več oblike, perila, črevljiv, klobukov in revolver. V Švici je bil prijet in tukajšnjemu deželnemu sodišču izročen. Tu je lažljivo trdil, da je tatvino izvršil skupno z Rihardom Greinerjem. Vzlič temu je sedel Eckmajer dve leti in težki ječi. Ko so pa lansko leto na Dunaju zasledili Greinerja in ga tirali pred sodišče, je preklical Eckmajer svoje lažljive trditve ter pristavil, da je to storil iz maščevalnosti, ker ga je Greiner pri Pontebi zapustil in šel sam svojo pot. Obdolženec je tudi pri glavnem razpravi vzdržaval trditve, da je krivo pričal. Za kazeno je dobil 13 mesecev težke ječe.

Sest na enega. V nedeljo, dne 30. septembra 1906, so med drugimi gosti v Jeršnovi gostilni v Rudniku popivali fantje Alojzij Jesih, France Mramor, Alojzij Kobal, Fr. Žitnik, France Murn in Miha Cimerman. Zgodilo se je pa, da se je tudi navzoči črevljivar France Zupet nekaj sporekel s Francetom Mramorjem, kar je dalo povod, da so Mramorja potisnili iz gostilne. Ko pa je odhalil Zupet domu, skočil je Mramor v njega, da je padel. Takoj nato maskočilo ga je že preje pet imenovanih fantov ter so ga močno ranili. Za ta junaški čin bodo pa tudi sedeli, in sicer: Jesih šest, Mramor in Kobal vsak po štiri, Žitnik in Cimerman po dva meseca, Murn pa šest tednov.

Spopad na cesti. V gostilni pri »Birtu« v Smartnem pod Šmarjo goro pili so v nedeljo 7. oktobra 1906 fantje iz Šinkovega turna, Dobruš, Sela in Repen. Ko so se napotili domu, je prišlo na cesti bližu Šmartna do spopada med domačimi fanti in fanti iz tujih vasi. Najbolji tepen je bil delavec France Zamen, katerega je 19 let star zidar France Dolničar iz Srednjih Gamelinov z motiko po glavi nad levo nih udaril, pa tudi pet drugih fantov je dobio lahke pokvare. Obdolženec si pomaga s tajenjem, kar se mu pa ne posreči. Sedel bo tri mesece v težki ječe.

Dve puški izmakinil. Posestnik Tomaž Ogrin s Pristave je v nadi, da postane lovski čuvaj, kupil dve puški, France Friškovec, posestnika sin iz Mengsa, je o tem zvedel ter naprosil Ogrina, naj mu jih pokaže. Ogrin ga je prišel v svoji čebelnjak in mu tam shranjeni puški pokazal. Friškovicu je bila ena cevka tako všeč, da jo je hotel kupiti. Ogrin je ni maral prodati ter je spravil obe puški nazaj na isti prostor. Ponoči se je pa priplazil Friškovicu k zaklenjenemu čebelnjaku, izpulil na enem koncu slamo raz strehe in odtrgl desko pri paži, zlezel skozi napravljeno luknjo v čebelnjak in si prisvojil obe puški. Cev oben pušk so našli orožniki v domači hiši pod streho skriti. Za kazeno se mu je prisodilo štiri meseca težke ječe.

Zahtevajte „Slovenca“ v vseh go-točinah! — Zahtevajte „Slovenca“ na kolodvorih!

Borzna poročila.

Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 17. aprila 1907.

Kalečbeni papirji	Dinar	Blago

<tbl_r cells="3" ix="2" maxcspan="1" maxrspan="1"

**Podružnica
i v Spljetu.**

Dolniška glavnica:
11 K 2.000.000. 11

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

ponuja vsakvrstne srečke po dnevnom kurzu proti poljubnim mesečnim odplačilom, dovoljuje predujeme na srečke in druge vrednostne papirje.
Zamenjava valute in novce po dnevnom kurzu, diskontuje kulantno devize v laških lirah.
Vloge na knjižice in v tekočem računu obrestuje od dne vloge do dne vzdiga po 4120|0 Rentni davek plača banka sama.

**Podružnica
i v Celovcu.**

Rezervni fond:
11 K 200.000. 11

Zahajevanje zastoj

in franko moj veliki, bogato ilustrirano glavni cenik z nad 3000 ikenami več vrst alkoholov, srebrnih in zlatač in z znamko Roskopf, Hahn, Omega Schaffhausen, Glashütte kakor tudi vse vrst solidnih zlatih in srebrnih po letvinskih tovarniških cenah.
Nikel, remont, ura K 3-
stet. Roskopf patent ura K 4-
crna tisk. Roskopf rem. ura K 5-
čiv. izvir. Roskopf pat. ura K 6-
Ooldine rem. ura "Luna" kolesje
srebr. K 8-50
" " dvojni platič K 8-4
" " sklep. vertikal. z rindečo
za pero in karab. 15 gr. tečka K 9-
roba Teja nikel, ura s sdro z "Luna" kolesjem
ura s kruševico K 8-50, budilka K 2-90, kubiljska ura K 3-
kvartalska ura K 2-80.
Ena vsake nro. Svetno plamenost jamstvo!
Slikak risnik! Zamenja dovoljena, ali denar način!
Prva tovarna za urc Hanno Konrad v Most.
1789 (Brux) št. 654, Češko. 100 6

Proda se po nizki ceni:

- 1 nova velika mlatilnica
1 nova slamoreznica
1 nova čistilnica.

831 3-2

Naprodaj je tudi majhno, lepo **posestvo** v lepem kraju blizu Ljubljane, primereno za kakega upokojenega gospoda. Cena K 2400.— Pogoji ugodni.

Pojasnilo daje **FRANC FAJDIGA**, sprevodnik v p., Marije Terezije cesta št. 16, na vrtu.

Najvišje odlikovanje na mednar. razstavi v Miljanu 1906 (avstr. sodišče).

Dr. Reach,

— Sv. Roka bolnica v Budim-pešti je vporabljala

**želodčno tinkturo
lekarja Piccolija v Ljubljani**

v vseh slučajih trajnega zaprtja in slabosti želodca z najboljšim uspehom.

1 steklenica 20 vin.
12s teklenic z zavojem K 2-70
24 " " " 5-12
70 " " " 14-—
(poštni zavoj.)

Zunanja naročila Izvrdi lekar PICCOLI v Ljubljani,
Dunajska cesta, najnočnejše.

Ugodno in ceno se proda lepa **enonadstropna hiša**, obstoječa iz 14 prostorov, vrtom, hlevom in vodnjakom, 8 let davka prosta, pri veliki cesti, v bližini Bleda. Na vplačilo K 6000, ostalo ostane lahko vknjiženo. — Več se izve pri lastniku **Anton Por-u, Rečica 15, p. Bled.**

784 20-7

**Kamnoseške
pomočnike**

sprejme takoj tovarna cementnih izdelkov in umetnega kamena **Seb. Unterhuber**, Ljubljana, Dunajska cesta.

IVAN PENGOV

podobar, Izdelovatelj oltarjev ltd. naznana prečasiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom, da je prevezel znano

684 20-3

podobarsko delavnico

umrlega g. And. Rovšeka,
Kolodvorske ulice štev. 20.

Priporočam se in zagotavljam, da budem veste izvrševal svoj poklic in prosim za zaupanje. Tekom 10letnega praktičnega dela pri rajnem g. Rovšku pridobil sem si toliko spretnosti, da se bode v prihodnje ravno tako solidno in kolikor mogoče po nizki ceni izdelovalo, kakor se je dosedaj.

Podružnice:

Praga, v menjalnicami: Graben 25, Main stran, Most ulica 17, Baden, Cetka Lipa, Češka Kamnica, Moravski Žumberk, Hödlig, Novi Jičín, Plzeň, Srbska in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wollzeile 10, II. Taborstrasse 4, III. Ungargasse 27 (vogal Renowega), III. Längwengasse 27, IV. Wiesner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alserstrasse 32, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 82, XIX. Döblinger Hauptstr. 33, XIX. Hauptstrasse 22.

1. Wollzeile 10, II. Taborstrasse 4, III. Ungargasse 27 (vogal Renowega), III. Längwengasse 27, IV. Wiesner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VII. Mariahilferstrasse 76, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alserstrasse 32, X. Favoritenstrasse 59, XVIII. Währingerstrasse 82, XIX. Döblinger Hauptstr. 33, XIX. Hauptstrasse 22.

XIX. Hauptstrasse 22.